

Stručni rad

UDK 821.161.1.09

DOI 10.7251/SVR1715268K

МЕТОДИЧКИ ПРИСТУП ПРИПОВИЈЕЦИ

Бобиљ и друшкан, Сергеј Јесењин

Доц. др Недељко Кајиш

Бања Лука

Предмет: Српски језик и књижевност

Разред: IV₁

Наставна јединица: *Бобиљ и друшкан*, Сергеј Јесењин

Тип часа: Обрада новог градива

Облици рада: Фронтални, групни, индивидуални

Методе рада: Разговор, писани радови, демонстрација, стваралачка

Наставна средства: Читанка за IV разред основне школе, картице у боји које су означене бројевима на полеђини, коверте са задацима, бојице, креда...

Циљеви часа:

О б р а з о в н и: разумијевање и доживљавање текста; схватање суштине приче; особине ликова и њихови поступци; откривање поруке, и поуке; развијање културе усменог и писменог изражавања; обогаћивање ријечничког фонда ученика...

В а с п и т н и: у току анализе приче, настојати код ученика изградити одређене ставове према пријатељству и добрим људима.

Функционални: побудити ученичку пажњу, навести их на логичко закључивање, усмјерити ка самосталном сналажењу у раду на тексту, довести до међусобног комуницирања у тражењу неких закључака...

ТОК ЧАСА

Уводни дио

На табли, или на зиду, видно истаћи пано на којем је исписана пјесма „Пријатељство“. Прочитати пјесму и укратко објаснити о чему она говори. Акцент ставити на тему пјесме, тј. на пријатељство, с образложењем какво све пријатељство може да буде. Додатно постављати питања: Какво пријатељство може да буде? У чему се огледа пријатељство у овој пјесми? Како долазимо до пријатеља? Познајете ли коју народну изреку о пријатељима и пријатељству? (*Пријатеља је тешко стећи, а ласно изгубити. Пријатељство се стиче годинама, а губи за трен, Пријатеље срећа ствара, а несрећа провјерава...*).

Послије овог кратког увода најавити наставну јединицу: *Бобиљ и друшкан* од Сергеја Јесењина, која, управо, говори о једном необичном пријатељству; заправо о пријатељству између човјека и пса.

Послије најаве јединице слиједи:

- израчајнонаставничково читање,
- Психолошка пауза, која омогућава ученицима сређивање утисака,
- Разговор о осјећањима ученика, тј. како су доживјели причу,
- Какво је осјећање у њима пробудила прича...

А онда ученике подијелити у четири групе, дати им картице у боји а затим подијелити и задатке у ковертама.

Главни дио

Самосталан рад ученика

I група (листић 1)

1. Прича Бобиљ и друшкан је дјело Сергеја Јесењина. Напишите све што знате о њему.
2. Пошто смо причу пажљиво прочитали, издвојите ликове који се помињу у њој, и напишите о свакоме од њих по неколико реченица.
3. „Погледа их Бобиљ својим тужним очима, добро их погледа, ништа не одговори.“ Да ли ви можете шта видјети у Боиљевим очима? И шта је то што се види, напишите?

II група (листић 2)

1. Пошто сте причу пажљиво слушали, напишите која су се осјећања у вама јавила. Објасните и зашто су се, баш таква осјећања, појавила у вама?

2. Покушајте што сликовитије описати просторију (колибу) у којој су живјела ова два пријатеља, Друшкан и Бобиљ.
3. Вратите се на текст приче, паживо прочитајте и издвојите реченице које наувјерљивије говоре о искреном пријатељству Бобиља и Друшкана.

III група (листић 3)

1. Дуга, хладна и тешка зима је прошла. Дошли су први прољећни дани. Шта су ти дани донијели овој двојници пријатеља, Бобиљу и друшкану, напишите?
2. Како се смрт одразила на двојицу пријатеља, је ли их, у потпуности, могла раставити?

Издвојите ријечи туге, забринутости, потиштености Бобиља за Друшканом.

3. Који дио у причи вас је највише растужио, и зашто баш тај?

IV група (листић 4)

1. Дефинишите врлине којима се одликује старац Бобиљ? Наведите за то и примјере из текста.
2. Који бисте најдирљивиј тренутак неутјешног пса, издвојили?
3. Јесењин је веома вјешто приказао Друшкана. Дао му је неке особине човјека; у понечему га чак и надвисио; одовјио од обичног човјека. Које су то особине?

Послије овог рада, слиједи прерасподјела група, у нове, уз помоћ бројева на картицама. Подијелићемо ученицима и коверте са новим задацима.

I група

Нацртај кућицу (колибу) у којој су живјели пријатељи (Бобиљ и Друшкан).

II група

Покушајте цртежом приказати лика два пријатеља, онако како сте их ви доживјели у причи.

III група

Даћете свој лични став о причи, односно извући њену основну поруку, тј идеју.

IV група

Да ли се сјећате још неке приче, или пјесме, која говори о пријатељству између чвојека и животиње? Које су то приче, или пјесме?

Замислите да сте писци, напишите неколико реченица о пријатељству (човјека и човјека, човјека и пса).

Домаћи задатак

Бобиљ је био сиромашан. Ми не знамо зашто, а то нам ни писац није хтио рећи. Покушајте ви, код куће, дати неколико одговора на ово питање, па ћемо их наредни час заједно коментарисати.

***

Изглед табле

На таблу ће, још у уводном дијелу часа, наставник истаћи пано на којем ће бити краћапјесмао пријатељству, или неки њен дио, строфа:

Пријатељство

... Пријатељство стећи,

није лако,

Јер то не зна свако.

У пријатељству се

никад туга не осјети.

Помогни пријатељу

у тузи и незгоди...

Није сувишно, негдје на видном мјесту табле, кредама у боји, написати неколико народних изрека које говоре о доброту људи, али наспрам њих и оне које говоре о рђавим људима и њиховим злим намјерама.

 Пријатељ је најбоља имовина у животу – Неста пара, неста пријатеља.

 Пријатељ се у невољи познаје као злато у ватри – Рђав је човјек који се туђем злу радује.

 Учини добро, не кај се; учини зло, надај се – Чини другом што је теби драго да ти се учине.

 Пријатељство треба бирати свиленом, а чувати гвозденом руком – Боље је бити сам него у лошем друштву.

Поред тога, одвојено једно од другог, исписати особине двојице пријатеља.

- Бобиљ: искрен, дружељубив, доброћудан, поштен, племенит...
- Друшкан: паметан, одан, искрен, вјеран, дружељубив...

Порука (идеја) приче: До правога и искренога пријатеља није лако доћи, али га је веома лако изгубити; зато морамо водити рачуна о својим поступцима док смо са пријатељима.